

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА

АБЛОВ ЄВГЕНІЙ ВАЛЕРІЙОВИЧ

УДК 342.98

**АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО У СПРАВАХ, ПОВ'ЯЗАНИХ
З ПРОХОДЖЕННЯМ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ**

12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

**Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата
юридичних наук**

Київ – 2020

Дисертацією є рукопис

Роботу виконано в Науково-дослідному інституті публічного права

Науковий керівник

доктор юридичних наук, доцент

Сорока Лариса Володимирівна,

Науково-дослідний інститут публічного права,
завідувач відділу аспірантури

Офіційні опоненти:

доктор юридичних наук, старший дослідник

Іванищук Андрій Анатолійович,

Науково-дослідний інститут морського і публічного права,
Директор

кандидат юридичних наук

Сердюк Євген Васильович,

Інститут права та суспільних відносин

Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»,
доцент кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін

Захист відбудеться «23» грудня 2020 р. об 11⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради К 26.503.01 у Науково-дослідному інституті публічного права за адресою: 03035, м. Київ, вул. Георгія Кірпи, 2 А

З дисертацією можна ознайомитися в бібліотеці Науково-дослідного інституту публічного права за адресою: 03035, м. Київ, вул. Георгія Кірпи, 2 А

Автореферат розіслано «16» листопада 2020 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

К.М. Куркова

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. Правова демократична держава існувати без адміністративного судочинства не може, адже посадові особи органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та інших суб'єктів, які виконують делеговані державні виконавчі функції, є людьми, які повинні добросовісно виконувати поставлені їм суспільством публічні обов'язки. Однак, ці публічно-владні суб'єкти інколи схиляються до неправомірної поведінки, забезпечують при цьому не публічний, а корпоративний інтерес, та працюють на задоволення приватних інтересів певних осіб чи скоюють корупційні вчинки, що є неприпустимим. Відповідно, теорія публічного адміністрування ще на початку ХІХ століття дійшла практичного висновку, що без незалежної судової інституції – адміністративних судів, що створені спеціалізовано захищати чесноти громадян від свавілля публічної влади, не обійтися.

Згідно з філософією права, місією існування адміністративного судочинства є захист порушених прав, свобод та інтересів приватних осіб від свавілля суб'єктів владних повноважень. Одночасно в теорії адміністративного права вагомим є таке правило: поки суспільство не почне поважати й належним чином забезпечувати чиновників усім необхідним для виконання адміністративних обов'язків та достойного життя в побуті, годі розраховувати, що вони належним чином будуть забезпечувати публічний інтерес держави та не порушувати права і свободи громадян. Іншими словами, належний публічно-правовий захист прав та інтересів посадових (службових) осіб суб'єктів публічної адміністрації є необхідною умовою (хоча й недостатньою) для ефективного забезпечення ними прав, свобод та інтересів громадян і публічного інтересу суспільства загалом. Саме на цих філософсько-правових положеннях і ґрунтується правильне рішення законодавця віднести до предмета відання адміністративних судів справи, пов'язані з проходженням публічної служби.

Така категорія адміністративних справ складає вагому частину діяльності системи адміністративних судів. В Україні склалася парадоксальна ситуація, коли деяка частина чиновників порушує права й інтереси приватних осіб, однак і вони часто стають потерпілими від свавілля вищого за ієрархією керівництва. Щоб це порочне коло розірвати, потрібна політична воля та система правових заходів і інструментарію, в якій своє невід'ємне і провідне місце належить дієвій системі адміністративного судочинства. Саме в таких умовах адміністративний суд, не звертаючи увагу на тиск можновладців, справедливо й неупереджено відповідно до принципу верховенства права відновлює порушені права чи інтереси посадових (службових) осіб органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Як показують результати авторитетного соціологічного дослідження, 17,5% респондентів вважають, що події в Україні розвиваються у правильному напрямку, а 65,5% – у неправильному. Висока недовіра висловлюється державному апарату (чиновникам) – йому не довіряють 79% опитаних, а місцевим

та Верховному суду – 63%¹. І хоча результати власного соціологічного опитування показали трохи кращі результати, однак такий стан речей є неприпустимим. Він не може задовольнити народ України. Також треба підкреслити, що в аналізованій нами сфері існують законодавчі прогалини й невідповідності як матеріального, так і процесуального характеру, особливо гостро стоїть проблема виконання судових рішень з цієї категорії справ.

Зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями. Право публічної служби через призму адміністративного судочинства комплексно проаналізовано Т. Аніщенко². Розгляд і вирішення службових спорів у порядку адміністративного судочинства системно досліджувати В. Поплавський³, О. Мовчун⁴, О. Умнова⁵ та О. Булгаков⁶. Окрім того часткові проблеми адміністративного судочинства у сфері публічної служби розглядали у своїх наукових працях такі вчені-юристи як В. Авер'янов, С. Алфьоров, О. Бандурка, О. Бачун, В. Бевзенко, О. Бедний, Х. Босак, М. Бурбика, С. Ващенко, П. Вовк, М. Гаврильців, В. Галуцько, С. Гнатюк, В. Гордєєв, С. Гречана, Н. Губерська, Є. Додін, О. Дрозд, А. Іванищук, Я. Калмикова, М. Карпа, Я. Качан, С. Ківалов, Ю. Кізілов, М. Ковалів, Л. Коваль, А. Колодій, Т. Коломоєць, О. Константи́й, Д. Кузнецов, П. Марин, Є. Мироненко, О. Мілієнко, С. Мосьондз, І. Недобор, П. Павленчик, О. Пасенюк, К. Пащенко, О. Попова, С. Потапенко, В. Резніченко, А. Руденко, Є. Сердюк, О. Ситніков, А. Солонар, Л. Сорока, І. Стахура, М. Цуркан, І. Черняхів, О. Шевченко, І. Штангрет, К. Янішевська та ін.

Отже, незадоволеність громадян ефективністю і справедливістю публічного адміністрування та судовою юстицією, урахувуючи проблему недотримання принципу верховенства права у сфері діяльності публічних службовців, що провокує незахищеність їх правового статусу в публічно-службових відносинах і, як наслідок, – порушення прав, свобод а інтересів приватних осіб і публічного інтересу держави, наявність у цій сфері законодавчих прогалин та невідповідності їх європейським стандартам, дозволяє переконливо говорити про актуальність наукової площини щодо нового теоретичного аналізу й узагальнення адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Тема дисертаційного дослідження узгоджується з положеннями Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 р., Концепції судово-правової реформи в Україні,

¹ Оцінка громадянами ситуації в країні, рівень довіри до соціальних інститутів та політиків, електоральні орієнтації громадян. Центр Разумкова. 2020. URL: <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/otsinka>

² Аніщенко Т. С. Право публічної служби у системі адміністративного права України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Запоріжжя, 2015. 150 с.

³ Поплавський В. Ю. Правове регулювання вирішення публічно-правових спорів у державно-службових відносинах : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2015. 215 с.

⁴ Мовчун О. Г. Сутність та порядок вирішення службових спорів: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2015. 15 с.

⁵ Умнова О. В. Докази в адміністративному судочинстві при поновленні на публічну службу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Ірпінь, 2010. 20 с.

⁶ Булгаков О. С. Юрисдикція адміністративного суду щодо вирішення справ у сфері публічної служби: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2018. 22 с.

затвердженої Постановою Верховної Ради України від 28 квітня 1992 р. № 2296-XII, Стратегії сталого розвитку «Україна-2020», затвердженої Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015, Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки, затвердженої Указом Президента України від 20 травня 2015 р. № 276/2015, Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України від 25 серпня 2015 р. № 501/2015. Дисертацію виконано відповідно до планів науково-дослідних робіт Науково-дослідного інституту публічного права «Правове забезпечення прав, свобод та законних інтересів суб'єктів публічно-правових відносин» (номер державної реєстрації 0115U005495), «Адміністративно-правове забезпечення розвитку судової влади в Україні» (номер державної реєстрації 0117U004649).

Мета і завдання дослідження. *Мета* роботи полягає в тому, щоб на основі системного аналізу норм законодавства, позицій вчених-юристів та практики діяльності адміністративних судів визначити теоретико-правові засади й особливості адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, та сформулювати прогресивні напрями вдосконалення чинного адміністративно-процесуального та галузевого законодавства щодо розгляду та вирішення адміністративних справ, пов'язаних із публічною службою.

Відповідно до поставленої мети в роботі заплановано вирішити такі *завдання*:

- розкрити юридичну природу публічно-службового спору;
- виявити й описати сутність адміністративних справ, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні;
- виявити й узагальнити принципи адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні;
- схарактеризувати процесуальний статус сторін у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні;
- з'ясувати характеристики стадій адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні;
- розкрити особливості доказування в адміністративних справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні;
- здійснити компаративістичну характеристику зарубіжного досвіду адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби;
- сформулювати напрями удосконалення законодавства щодо підвищення ефективності адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у сфері адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні.

Предмет дослідження – адміністративне судочинство у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні.

Методи дослідження. У дисертації роботі використовувалися низка методів наукового пізнання. *Діалектичний* метод став основою наукового пізнання при формуванні сутності та різновидів публічно-службових спорів (підрозділи 1.1, 1.2). Логічні методи *аналізу* та *синтезу* дозволили всебічно проаналізувати особливості адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, виділяючи найбільш важливі характеристики (підрозділи 1.2, розділ 2). Формуючи природу публічно-службових спорів із загальних положень, застосовувався дедуктивний метод, а при виявленні спеціальних ознак – *індуктивний* метод (підрозділи 1.1, 1.2, 2.2). *Формально-догматичний* метод був основою аналізу норм вітчизняного та зарубіжного законодавства (підрозділи 1.2, 1.3, розділи 2–3). *Аналітичний* спосіб застосовувався при розгляді термінів адміністративно-процесуального та спеціально-галузевого законодавства (розділи 1–2). Метод *класифікації* був основою при формуванні різновидів та системи ідейно-концептуальних засад розгляду та вирішення публічно-службових спорів (підрозділи 1.2, 1.3). *Системно-структурний* метод став у нагоді при виявленні системи принципів, особливостей статусу сторін, стадій та аспектів процесу доказування адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні (підрозділ 1.3, розділ 2). *Порівняльного законодавства* метод використовувався в компаративістичній характеристиці моделей адміністративного судочинства (підрозділ 3.1). Метод *правотворчості* дозволив визначити прогресивні напрямки вдосконалення чинного законодавства щодо розгляду та вирішення адміністративних справах, пов'язаних із публічною службою (підрозділ 3.2). *Соціологічний* метод дав змогу провести авторське соціологічне опитування з проблемних питань публічної служби та адміністративного судочинства в Україні (додаток Б до дисертації).

Нормативна база дослідження ґрунтується на Конституції України, Кодексі адміністративного судочинства України, Кодексі законів про працю України, Кодексі України про адміністративні правопорушення, інших чинних законодавчих та нормативних актах, на основі яких здійснюється розгляд та вирішення адміністративних справ, пов'язаних із проходженням публічної служби.

Емпіричну базу дослідження становить узагальнена практика діяльності суддів адміністративних судів, відомості з Єдиного державного реєстру судових рішень України, статистичні матеріали та публічна інформація з офіційних ресурсів Міністерства юстиції України, Державної служби статистики України та інших суб'єктів публічної адміністрації.

Наукова новизна отриманих результатів визначається тим, що дисертація є комплексним монографічним концептуально сучасним дослідженням адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної службою в Україні. У результаті проведеного аналізу було сформовано низку нових теоретичних і практичних положень, висновків і пропозицій. Основними з них є такі:

уперше:

– виявлено й узагальнено правову філософію місії та ролі адміністративних справах, пов'язаних із проходженням публічної служби, як надглибинних чинників захисту прав, свобод та інтересів приватних осіб і публічного інтересу держави в процесі публічного адміністрування, адже без належним чином забезпечених матеріально та захищених юридично чиновників неможливо надавати якісні адміністративні послуги, здійснювати розпорядчу та виконавчу роботу на благо громадян і держави України;

– виявлено й описано спеціальний принцип розгляду адміністративних справ, пов'язаних із проходженням публічної служби, стосовно обмеженої адміністративної свободи дій публічних службовців, який поєднується із засадою нормативної регламентації публічної служби, що полягає в дотриманні суб'єктами владних повноважень у своїй діяльності другого типу правового регулювання, яким заборонено все окрім того, що прямо дозволено законом, тобто обмежується адміністративна свобода дій суб'єктів владних повноважень при здійсненні професійно-службової діяльності та в побуті, що стосується антикорупційних законодавчо визначених обмежень;

удосконалено:

– наукові положення щодо проходження публічної служби з позиції адміністративного судочинства як відносно відособленого об'єкта адміністративного процесу – публічно-службового спору, що за своєю сутністю включає адміністративні, публічні, професійні правовідносини між фізичною особою (публічним службовцем) та відповідним суб'єктом публічної адміністрації як роботодавцем, під час яких публічний службовець набуває спеціальну адміністративну правосуб'єктність та стає суб'єктом реалізації владно-управлінських публічних завдань і функцій держави в межах публічно-службових правовідносин;

– наукові положення щодо дослідження доказів в адміністративних справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, які є складним і системним пізнавальним процесом аналізу фактичних обставин справи адміністративним судом, що встановлює як основні обставини, які включають основи реалізації публічної служби, так і другорядні, тобто посередні фактичні дані, які зумовлюють виникнення спірних правовідносин та є підставами для порушення прав, свобод та інтересів публічного службовця;

отримали подальшого розвитку:

– наукові положення щодо спеціальної адміністративної правосуб'єктності публічного службовця як сторони у справі, пов'язаній із проходженням публічної служби, яка є специфічним проявом наслідків проходженні публічної служби, тобто всередині публічно-службових правовідносин із наданням публічному службовцю владно-управлінських повноважень (наявністю його адміністративно-правового статусу) та полягає в тому, що в разі юридичного конфлікту у сфері проходження публічної служби публічний службовець має право на подання позову до адміністративного суду з приводу захисту або відновлення його

публічно-трудова права, свобод і законних інтересів в порядку адміністративного судочинства;

– процесуальні стадії, що комплексно характеризують адміністративні справи, пов'язані з проходженням публічної служби, які поділяються на первинну, основну стосовно розгляду адміністративної справи по суті, завершальну щодо ухвалення і виконання судового рішення у справі, та додаткові, де виділяються етапи оскарження судового рішення в апеляційній, касаційній інстанціях та Європейському суді з прав людини;

– компаративістичні моделі адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби у країнах-учасниках ЄС, серед яких найбільш вдалими для запозичення в українське законодавство є зразки деяких положень чинного адміністративного процесу у Федеративній Республіці Німеччина, Латвійській Республіці та Французькій Республіці.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що аргументовані та сформульовані в дисертації теоретичні положення, висновки і пропозиції впроваджено та надалі може бути використано в:

– *науково-дослідній сфері* – для подальшого науково-теоретичного розроблення та вдосконалення засад адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби (акт упровадження Науково-дослідного інституту публічного права);

– *правозастосовній діяльності* – щодо покращення діяльності адміністративних судів у сфері розгляду та вирішення адміністративних справ, пов'язаних із проходженням публічної служби;

– *освітньому процесі* – під час розроблення та викладання навчальної дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного процесу», у підготовці відповідних підручників, навчальних посібників, конспектів лекцій (акт упровадження Науково-дослідного інституту публічного права).

Апробація матеріалів дисертації. Основні положення та результати дисертаційного дослідження оприлюднено та обговорено на трьох міжнародних науково-практичних конференціях: «Державне регулювання суспільних відносин: розвиток законодавства та проблеми правозастосування» (м. Київ, 8–9 липня 2016 р.), «Пріоритети розвитку юридичних наук у XXI столітті» (м. Одеса, Україна, 7–8 квітня 2017 р.), «Юридична наука України: історія, сучасність, майбутнє» (м. Харків, 1–2 листопада 2019 р.).

Структура та обсяг дисертації. Робота складається зі вступу, трьох розділів, що містять вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 209 сторінок. Робота містить список використаних джерел із 200 найменувань на 22 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність обраної теми дисертації; зазначено зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами; визначено мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження; розкрито наукову новизну, теоретичне та практичне значення отриманих результатів, конкретизовано шляхи та форми їх упровадження; наведено апробацію результатів дослідження, структуру та обсяг дисертації.

Розділ 1. «Теоретико-правові засади адміністративного судочинства у справах, пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні» містить три підрозділи, у яких розкрито сутність, різновиди та засади вирішення публічно-службових спорів.

У підрозділі 1.1 *«Поняття та види публічно-службових спорів, що підлягають розгляду та вирішенню в порядку адміністративного судочинства України»* виявлено правову сутність та різновиди публічно-службових спорів, що підлягають розгляду та вирішенню в порядку адміністративного судочинства.

Сформовано, що публічно-службовий спір щодо проходження публічної служби – це публічно-правовий спір між публічним службовцем, який вважає, що його права та інтереси порушені суб'єктом публічної адміністрації, на який поширюється юрисдикція адміністративних судів з приводу застосування адміністративно-правових норм щодо прийняття публічного службовця на публічну службу, її проходження та звільнення з публічної служби, у вигляді звернення до адміністративного суду з адміністративним позовом. Безпосереднім предметом публічно-службового спору є публічна служба як ціннісний об'єкт спірних адміністративно-трудова правовідносин, з приводу якого виникає юридичний спір, що розглядається й вирішується в порядку адміністративного судочинства.

Визначено, що публічна служба як предмет адміністративного судочинства – це адміністративні, публічні, професійні правовідносини між фізичною особою (публічним службовцем) та органом державної влади і місцевого самоврядування, під час яких публічний службовець стає суб'єктом реалізації владно-управлінських публічних завдань та функцій держави, для чого набуває свого адміністративно-правового статусу у визначеному законом порядку.

Підрозділ 1.2 *«Сутність та загальна характеристика адміністративних справ, пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні»* акцентує увагу на проходженні публічної служби як однієї з категорій адміністративних справ.

Аналізуючи класифікацію адміністративних справ, виділено права та законні інтереси публічних службовців, що можуть бути порушені та відповідно захищатися в порядку адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби: 1) право на забезпечення публічного службовця житлом; 2) право на нарахування та здійснення виплат за проходження служби; 3) законні інтереси публічного службовця щодо застосування до нього дисциплінарного стягнення; 4) законні інтереси публічного службовця щодо

рішення атестаційної комісії за результатами атестації; 5) законні інтереси публічного службовця щодо результатів щорічного оцінювання виконання публічними службовцями покладених на них обов'язків і завдань.

Розкрито, що законні інтереси публічного службовця щодо застосування до нього дисциплінарного стягнення можуть захищатися в порядку адміністративного судочинства в разі недостатньо доведеного та протиправного притягнення публічного службовця до дисциплінарної відповідальності, якщо дисциплінарний проступок під час здійснення публічно-службової діяльності не мав усіх ознак дисциплінарного правопорушення.

У підрозділі 1.3 «Принципи адміністративного судочинства у справах, пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні» виявлено й описано сутність сучасних основоположних сталих засад розгляду та вирішення аналізованих публічно-правових спорів.

Визначено, що принципи адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, є основоположними сталими засадами розгляду та вирішення публічно-службових спорів, що формують загальні умови, підстави та процедури здійснення адміністративного судочинства, визначають особливості поведінки учасників адміністративного процесу та є чинниками розвитку публічної служби в Україні.

Обґрунтовано, що спеціальними принципами адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, є система процесуально-організаційних і внутрішньо-службових засад, що визначають специфіку розгляду та вирішення цих категорій адміністративних справ. До спеціальних принципів адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, слід віднести: 1) публічності статусу сторін; 2) нормативної регламентації реалізації публічної служби; 3) офіційного з'ясування обставин справи; 4) добросовісності та професійності публічних службовців; 5) ефективності; 6) обмеженої адміністративної свободи дій; 7) принцип відновлення статусу.

Розділ 2 «Особливості адміністративного судочинства у справах, пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні» складається з трьох підрозділів, що присвячені системним характеристикам судового процесу розгляду та вирішення адміністративних справ, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні.

У підрозділі 2.1 «Процесуальний статус сторін адміністративних справ, пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні» визначено суб'єктно-процесуальні властивості сторін аналізованого публічно-службового спору.

Розкрито, що особливістю правосуб'єктності публічного службовця як позивача в адміністративних справах, пов'язаних із проходженням публічної служби, є поєднання загальної правосуб'єктності, що чітко прописана адміністративно-процесуальним законодавством (процесуальної правоздатності та дієздатності), та спеціальної правосуб'єктності, що визначається адміністративно-правовим статусом публічного службовця як суб'єкта здійснення

владно-управлінських завдань та функцій у процесі його трудової діяльності на публічній службі.

Окреслено, що правосуб'єктність публічного службовця як позивача в адміністративних справах, пов'язаних із проходженням публічної служби, поєднує в собі адміністративно-правовий статус публічного службовця в публічно-трудовах правовідносинах (спеціальна правосуб'єктність) та процесуальний статус публічного службовця як сторони публічно-службового спору (загальна процесуальна правосуб'єктність). При цьому фактично спеціальна правосуб'єктність позивача – публічного службовця – виникає першою за загальну правосуб'єктність та є підставою (умовою) набуття позивачем його загальної процесуальної правосуб'єктності.

Визначено, що стороною публічно-службового спору є суб'єкт владних повноважень, а саме юридична особа – орган державної влади та місцевого самоврядування, що є суб'єктом призначення публічного службовця на публічну службу та його роботодавцем, між якими виникають адміністративно-трудова правовідносини. Орган державної влади та місцевого самоврядування наділяється спеціальною адміністративною правосуб'єктністю як суб'єкт владних повноважень – роботодавець, що визначає умови реалізації публічно-службової діяльності.

У підрозділі 2.2 «Стадії адміністративного судочинства у справах, пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні» найбільш системно розкрито особливості судового процесу аналізованих категорій адміністративних справ.

Сформовано стадії адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, як ієрархічно-логічно побудовану процесуальним законодавством і функціонально спрямовану сукупність процесуальних дій суду та інших учасників судового процесу, що закінчуються ухваленням окремого процесуально-важливого рішення для розгляду та кінцевого вирішення адміністративної справи, пов'язаної з проходженням публічної служби, з метою захисту та відновлення прав, свобод і законних інтересів суб'єкта владних повноважень.

Узагальнено, що розгляд та вирішення адміністративної справи, пов'язаної з проходженням публічної служби, включає низку процесуальних стадій, що можуть мати як загальні, так і спеціальні ознаки для цієї категорії адміністративних справ, комплексно характеризуючи адміністративне судочинство у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні.

Розкрито, що звернення до адміністративного суду при виникненні публічно-службового спору щодо проходження публічної служби має специфічний строк (1 місяць), при цьому судова практика показує часті випадки повернення позовної заяви у зв'язку з пропусшенням строку на звернення до суду, відповідно доцільно було б для такої категорії адміністративних справ застосовувати загальний строк звернення до суду (6 місяців).

Первинні стадії адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, характеризуються відсутністю

підготовчого засідання, та відкриттям провадження як результату подання особою адміністративного позову. Судовий розгляд адміністративної справи, пов'язаної з проходженням публічної служби, проводиться за правилами спрощеного судового провадження у більшості випадків без повідомлення сторін або, за їх клопотанням або з ініціативи суду, з їх викликом, однак без проведення судових дебатів, а з безпосереднім дослідженням доказів у справі.

У підрозділі 2.3 «Особливості доказів і доказування в адміністративних справах пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні» визначено характеристики процесу доказування в аналізованій категорії адміністративних справ.

Сформовано, що докази в адміністративних справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, – це фактичні дані, що є об'єктивними та неупередженими підставами для встановлення, підтвердження чи спростування судом обставин адміністративної справи, що обґрунтовують вимоги й заперечення публічного службовця та органу влади як суб'єкта призначення чи інші обставини, що мають важливе значення для правильного, об'єктивного, своєчасного та достовірного вирішення адміністративної справи.

Виявлено, що доказування в адміністративних справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, за своєю природою є пізнавальною діяльністю та включає в себе послідовні загальні етапи (подання, забезпечення, збирання, дослідження та оцінювання), що сукупно дозволяє учасникам адміністративної справи справедливо, усебічно та своєчасно вирішити публічно-правовий спір, пов'язаний із проходженням публічної служби, у порядку адміністративного судочинства.

Визначено, що найбільш важливим пізнавальним етапом доказування в адміністративних справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, є оцінювання доказів, у межах якого адміністративний суд здійснює узагальнення фактичних обставин справи та оцінює їх, формуючи загальне представлення порушених правовідносин та завершуючи доказовий процес. Оцінювання доказів в адміністративних справах, пов'язаних із проходженням публічної служби, здійснюється за внутрішнім переконанням судді на підставі встановлених достовірних обставин справи, що зменшує суб'єктивний вплив судді на вирішення публічно-службового спору.

Розділ 3. «Зарубіжний досвід та удосконалення адміністративного судочинства у справах, пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні» складається з двох підрозділів, у яких проведено компаративістичний аналіз моделей адміністративного судочинства, на основі узагальнень якого визначено авторські напрямки вдосконалення адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні.

Підрозділ 3.1 «Зарубіжний досвід адміністративного судочинства у справах, пов'язаних з проходженням публічної служби» висвітлює прогресивний зарубіжний досвід розгляду та вирішення публічно-службових спорів.

Виявлено, що адміністративно-процесуальним законодавством Французької Республіки закріплено декілька категорій публічно-службових спорів щодо

професійного оцінювання публічних службовців, притягнення їх до дисциплінарної відповідальності, порядку здійснення виплат публічних службовців, дискримінації публічних службовців на роботі, які розглядаються адміністративними судами в загальному порядку з обов'язковим використанням інституту медіації між публічним службовцем та суб'єктом владних повноважень як роботодавцем.

З'ясовано, що у Федеративній Республіці Німеччина адміністративні справи, пов'язані з публічною службою, поєднуються в загальні категорії спорів щодо оскарження публічним службовцем рішень (дій) суб'єкта владних повноважень – роботодавця, пов'язаних із реалізацією публічної служби, та спорів щодо забезпечення або відновлення професійно-соціальних прав публічних службовців як працівників публічної служби, що розглядаються та вирішуються з обов'язковим проведенням попереднього провадження (медіації), у якому медіатором є вищий орган публічної служби, і в разі неврегульованості публічно-службових відносин спір розглядається в судовому загальному порядку.

Специфічною є модель адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби, у Латвійській Республіці, де публічно-службові спори належать до загальної категорії адміністративних справ щодо оскарження адміністративного акта суб'єкта владних повноважень (як роботодавця), у якому порушуються права, свободи та законні інтереси публічного службовця; окремою категорією публічно-службового спору є адміністративна скарга претендента на заміщення вакантної посади публічного службовця, у якій оскаржуються оціночні рішення конкурсної державної комісії, що подається до адміністративного апеляційного суду та розглядається в порядку апеляційного провадження. У Республіці Польща публічно-службовий спір вирішується в порядку спеціального дисциплінарного провадження, що встановлюється законодавством про публічну службу, нормами Цивільного процесуального кодексу та Трудового кодексу, що вирізняє модель урегулювання публічно-службових конфліктів Польщі з-поміж інших держав-учасниць ЄС.

У підрозділі 3.2 «Удосконалення законодавства щодо підвищення ефективності адміністративного судочинства у справах, пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні» сформовано авторські пропозиції щодо вдосконалення чинного адміністративно-процесуального та галузевого законодавства під час вирішення аналізованої категорії адміністративних справ.

Виявлено, що актуальним питанням, вирішення якого не тільки стабілізує правовідносини та судову практику вирішення певних спорів і пришвидшить їх розгляд, а й суттєво може розвантажити адміністративні суди, є вдосконалення інституту зразкової справи. Шляхом вирішення цього питання є вдосконалення механізму його застосування, зокрема розширення поняття типових адміністративних справ (п. 21 ч. 1 ст. 4 КАС України), яке доцільно доповнити, що відповідачем може бути як один і той самий суб'єкт (його відокремлені структурні підрозділи, фізична особа, юридична особа, суб'єкт владних повноважень), так і декілька суб'єктів (їх відокремлені структурні підрозділи). Також доцільно внести зміни до ст. 290 КАС України щодо можливості звернення

з відповідним подання до Верховного Суду з ініціативи не тільки суду, а й однієї або обох сторін у справі.

Підкреслено актуальність проблеми «касаційних фільтрів», що створюють суттєві обмеження стосовно подання касаційних скарг до Верховного Суду, які слід розглядати як обмеження конституційного права особи на оскарження судового рішення.

Досі актуальним визначено питання протилежності та суперечності практики Верховного Суду взагалі, й зокрема в питанні застосування інституту забезпечення позову. Способом вирішення такої ситуації визначено запровадження пленумів з приводу узагальнення практики та її застосування в певних відносинах із певних питань і внесення змін до законодавства або зміна правозастосування.

Розкрито, що спеціальний строк попередження державного службовця про звільнення за один місяць обмежує конституційне право державних службовців на працю, і тому на законодавчому рівні слід внести зміни до ч. 6 ст. 49-2 Кодексу законів про працю України, та визначити строк попередження про звільнення державних службовців «не пізніше ніж за два місяці».

Визначено, що спеціальний строк для звернення до суду у справах, пов'язаних із публічною службою (один місяць), зумовлює процесуальні неузгодженості у вирішенні процесуальних питань адміністративного судочинства, і тому з метою забезпечення права публічного службовця на захист своїх законних інтересів у суді потрібно внести зміни до КАС України щодо строків звернення до суду у справах, пов'язаних із публічною службою (частини 5 статті 122 КАС України), та збільшити спеціальний строк звернення до двох місяців.

ВИСНОВКИ

У **висновках** дисертації на основі системного аналізу норм законодавства, позицій учених-юристів та практики діяльності адміністративних судів визначено теоретико-правові засади й особливості адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, та сформовано прогресивні напрямки вдосконалення чинного адміністративно-процесуального та галузевого законодавства щодо розгляду й вирішення адміністративних справ, пов'язаних із публічною службою. Основі з них такі:

1. Сформовано ознаки публічно-службового спору: безпосереднім предметом такого спору є публічна служба, а тому об'єктом є адміністративні правовідносини щодо прийняття публічного службовця на публічну службу, її проходження та звільнення з публічної служби; на такі спори поширюється юрисдикція адміністративних судів; сторонами спору є орган державної влади, місцевого самоврядування (як роботодавець або суб'єкт призначення) та публічний службовець (як працівник з особливим адміністративно-правовим статусом); публічно-службові спори виникають у специфічних адміністративно-трудовах правовідносинах, у яких публічний службовець як працівник здійснює

владно-управлінські повноваження; у врегулюванні публічно-службового спору використовуються норми адміністративно-процесуального, спеціального галузевого та трудового законодавства; метою публічно-службового спору є дотримання законності в публічно-службових відносинах і захист прав, свобод та законних інтересів публічного службовця й органу державної влади, місцевого самоврядування.

2. Доведено, що адміністративні справи, пов'язані із проходженням публічної служби в Україні, за своєю сутністю є складними публічно-службовими спорами між працівником (публічним службовцем) та роботодавцем (суб'єктом владних повноважень) з приводу реалізації публічної служби (атестації, оцінювання публічного службовця, забезпечення його законних соціальних прав, дисциплінарного провадження щодо публічного службовця), які розглядаються та вирішуються адміністративними судами з метою відновлення прав, свобод і законних інтересів публічного службовця та захисту публічної служби як функціональної діяльності держави.

3. Принципи адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні сформовано як основоположні загальні та спеціальні (процесуально-організаційні, внутрішньослужбові) засади процесуальної поведінки учасників судового процесу під час розгляду та вирішення публічно-службових спорів, предметом яких є реалізація публічно-службової діяльності, й на основі яких формуються умови, підстави і процедури адміністративного судочинства як механізму захисту публічної служби.

4. Визначено, що процесуальний статус сторін у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні характеризується наявністю в них загальної процесуальної правосуб'єктності та спеціальної правосуб'єктності, що включає адміністративно-правовий статус сторін як суб'єктів владних повноважень, між якими існували публічно-трудова правовідносина, у яких між позивачем і відповідачем (публічним службовцем та суб'єктом владних повноважень у статусі роботодавця) виник публічно-службових спір з приводу реалізації публічним службовцем своїх владно-управлінських повноважень, що розглядається та вирішується в порядку адміністративного судочинства.

5. Стадії адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні мають певні специфічні характеристики: судовий розгляд здійснюється в порядку спрощеного позовного провадження, адже адміністративні справи, пов'язані з проходженням публічної служби в Україні, є справами незначної складності; стадії мають загальні та спеціальні ознаки, комплексно характеризуючи адміністративне судочинство у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби; стадії побудовані ієрархічно-логічно та поділяються на первинні, завершальні та додаткові; первинні стадії адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні характеризуються відсутністю підготовчого засідання; судовий розгляд адміністративної справи, пов'язаної з проходженням публічної служби проводиться за правилами спрощеного судового провадження, переважно без повідомлення сторін чи, за їх клопотанням або з

ініціативи суду, – з їх викликом, однак без проведення судових дебатів, а з безпосереднім дослідженням доказів у справі; виконання судового рішення, як завершальна стадія, має невідкладний характер задля найшвидшого відновлення публічно-службових прав і законних інтересів публічних службовців.

6. З'ясовано, що доказування в адміністративних справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні має такі особливості: 1) предметом доказування є права та законні інтереси публічних службовців, які виникають при проходженні публічної служби; 2) основними доказами в таких категоріях справ є письмові докази, адже професійна діяльність публічних службовців має владно-управлінський, публічно-службовий характер і тому здійснюється на підставі відповідних документів; 3) оскільки в адміністративних справах, пов'язаних із проходженням публічної служби, позивачем переважно є публічний службовець, то обов'язок доказування покладається на відповідача – орган державної влади та місцевого самоврядування (публічного роботодавця); 4) для правильного вирішення справи суд мусить установити не лише обставини, що належать до предмета доказування, але й додаткові обставини, які включають особливості службових відносин між сторонами публічно-службового спору, що дозволить усебічно захистити права й законні інтереси публічного службовця та унеможливити будь-який тиск у цих адміністративних справах.

7. Здійснено компаративістичну характеристику зарубіжного досвіду адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби, у результаті чого виявлено різноманітність моделей виділення адміністративно-процесуальним законодавством загальних категорій публічно-службових спорів щодо оскарження рішень (дій) суб'єкта владних повноважень (як роботодавця) та гарантування професійно-соціальних прав публічного службовця (у Федеративній Республіці Німеччина, Латвійській Республіці) або розширення публічно-службових спорів спеціальними категоріями (дискримінація публічних службовців у Французькій Республіці), та сталість європейської парадигми обов'язкового використання інституту медіації в попередньому вирішенні публічно-службового конфлікту, із подальшим розглядом спору між публічним службовцем та суб'єктом владних повноважень – роботодавцем – у загальному судовому порядку адміністративними судами.

8. Доведено, що удосконалення законодавства щодо підвищення ефективності адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні має бути спрямоване на законодавчу урегульованість передання справ за інстанційною та предметною юрисдикціями в адміністративному судочинстві, удосконалення інституту зразкової справи, вирішення проблеми «касаційних фільтрів», розв'язання питань протилежності та суперечності практики Верховного Суду через запровадження пленумів із приводу узагальнення практики та її застосування, внесення змін до порядку звільнення державного службовця у зв'язку з поновленням на посаді державної служби, збільшення строку попередження про звільнення державних службовців і спеціального строку для звернення до суду у справах, пов'язаних із публічною службою, до двох місяців.

**СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ
в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:**

1. Аблов Є. В. Особливості доказів і доказування в адміністративних справах, пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2018. Вип. 2. Т. 2. С. 133–137.

2. Аблов Є. В. Принципи адміністративного судочинства у справах пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Вип. 2(23). Т. 2. С. 105–109.

3. Аблов Е. В. Понятие и признаки публично-служебных споров, на которые распространяется юрисдикция административных судов. *Право и политика*. 2018. № 3. С. 122–127 (Кыргызская Республика).

4. Аблов Е. В. Правовое положение сторон по делам связанных с прохождением публичной службы в Украине. *Право и Закон*. 2019. № 3. С. 87–92 (Кыргызская Республика).

5. Аблов Є. В. Проходження публічної служби з позиції адміністративного судочинства. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2019. Вип. 6. С. 126–130.

6. Аблов Є. В. Права та законні інтереси публічних службовців, захист яких у справах пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні. *Юридичний бюлетень*. 2019. Вип. 11. Ч. 1. С. 222–228.

7. Аблов Є. В. Особливості підсудності та строків вирішення адміністративних справ пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. № 1. С. 291–293.

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

8. Аблов Є. В. Аспекти доказування в адміністративних справах, пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні. *Державне регулювання суспільних відносин: розвиток законодавства та проблеми правозастосування*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 8–9 лип. 2016 р.). Київ: Центр правових наукових досліджень, 2016. С. 98–101.

9. Аблов Є. В. Адміністративно-правовий та процесуальний статус сторін судового розгляду справ пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні. *Пріоритети розвитку юридичних наук у ХХІ столітті*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 7–8 квіт. 2017 р.). Одеса: ГО «Причорноморська фундація права», 2017. С. 65–67.

10. Аблов Є. В. Строки вирішення адміністративних справ пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні. *Юридична наука України: історія, сучасність, майбутнє*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 1–2 листоп. 2019 р.). Харків: Східноукраїнська наукова юридична організація, 2019. С. 78–80.

АНОТАЦІЯ

Аблов Є. В. **Адміністративне судочинство у справах, пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні.** – *Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.*

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». – Науково-дослідний інститут публічного права, Київ, 2020.

У дисертації на основі системного аналізу норм законодавства, позицій учених-юристів і практики діяльності адміністративних судів визначено теоретико-правові засади й особливості адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, та сформовано прогресивні напрямки вдосконалення чинного адміністративно-процесуального й галузевого законодавства щодо розгляду та вирішення адміністративних справ, пов'язаних із публічною службою.

Виявлено сутність та ознаки публічно-службового спору як юридичного. Визначено, що адміністративні справи, пов'язані з проходженням публічної служби в Україні, за своєю сутністю є складними публічно-службовими спорами між працівником і роботодавцем із приводу реалізації публічної служби.

Принципи адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, розкрито як основоположні загальні та спеціальні засади процесуальної поведінки учасників судового процесу з розгляду та вирішення публічно-службових спорів. Визначено процесуальний статус сторін у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, сформовано стадії адміністративного судочинства у таких справах, розкрито особливості доказування у справах такої категорії, здійснено компаративістичну характеристику зарубіжного досвіду адміністративного судочинства у справах аналізованої правової категорії, сформовано напрямки вдосконалення законодавства щодо підвищення ефективності адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні.

Ключові слова: адміністративне судочинство, докази, звільнення, проходження, публічна служба, публічний службовець, публічно-правовий спір, суб'єкт владних повноважень, статус.

АННОТАЦИЯ

Аблов Е. В. **Административное судопроизводство по делам, связанным с прохождением публичной службы в Украине.** – *Квалификационный научный труд на правах рукописи.*

Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук по специальности 12.00.07 «административное право и процесс; финансовое право, информационное право». – Научно-исследовательский институт публичного права, Киев, 2020.

В диссертации на основе системного анализа норм административного законодательства, позиций ученых-юристов и практики деятельности административных судов определены теоретико-правовые основы и особенности

административного судопроизводства по делам, связанным с прохождением публичной службы в Украине. Сформированы направления совершенствования действующего административно-процессуального и отраслевого законодательства относительно рассмотрения и разрешения административных дел, связанных с публичной службой.

Выявлены сущность и признаки публично-служебного спора как юридического. Определено, что административные дела, связанные с прохождением публичной службы в Украине, по своей сути являются сложными публично-служебными спорами между работником и работодателем по поводу реализации публичной службы. Принципы административного судопроизводства по делам, связанным с прохождением публичной службы в Украине, раскрыты как основополагающие общие и специальные основы процессуального поведения участников судебного процесса относительно рассмотрения и решения публично-служебных споров.

Определен процессуальный статус сторон по делам, связанным с прохождением публичной службы в Украине, сформированы стадии административного судопроизводства по таким делам, раскрыты особенности доказывания по административным делам такой категории, проведена характеристика зарубежного опыта административного судопроизводства по делам этой правовой категории, сформированы направления совершенствования законодательства по повышению эффективности административного судопроизводства по делам, связанным с прохождением публичной службы в Украине.

Ключевые слова: административное судопроизводство, доказательства, увольнение, прохождение, публичная служба, публичный служащий, публично-правовой спор, субъект властных полномочий, статус.

SUMMARY

Ablov E. Administrative proceedings in cases related to the passage of public service in Ukraine. – *Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.*

The thesis for the degree of the Candidate of Law in specialty 12.00.07 «Administrative law and Process; Financial law; Informational law». – Scientific Institute of Public Law, Kyiv, 2020.

In the dissertation on the basis of the systematic analysis of norms of the legislation, positions of scientists-lawyers and practice of activity of administrative courts, the theoretical and legal bases and features of administrative proceedings in cases connected with passing of public service in Ukraine are defined and progressive directions of improvement of current administrative-procedural and industries legislation on the consideration and resolution of administrative cases related to the public service.

The essence of a public service dispute as a legal dispute, which is subject to the jurisdiction of administrative courts between public authorities, local governments and public servants on the application of administrative law on the admission of public servants to public service, its passage and dismissal from public service in the form of

an appeal to the administrative court in the manner prescribed by law with an administrative claim. Signs of a public service dispute were revealed: 1) the direct subject of such a dispute is public service, and therefore the object of administrative legal relations is the admission of a public servant to public service, its passage and dismissal from public service; 2) such disputes are subject to the jurisdiction of administrative courts; 3) the parties to the dispute are a body of state power, local self-government (as an employer or a subject of appointment) and a public servant (as an employee with a special administrative and legal status); 4) public-service disputes arise in specific administrative legal relations, in which a public servant, as an employee, exercises power-administrative powers; 5) the norms of administrative-procedural, special branch legislation are used in the settlement of public service disputes; 6) the purpose of a public service dispute is to comply with the law in public service relations and to protect the rights, freedoms and legitimate interests of a public servant and a body of state power, local self-government.

Administrative cases related to the beginning of public service in Ukraine are in essence complex public service disputes between employees (civil servants) and the employer (subject of authority) on the introduction of public service (certification, evaluation of public servant support). his legal social rights, disciplinary proceedings against a public servant), which are considered and decided by administrative courts to restore the rights, freedoms and legitimate interests of public services and the protection of public service as a functional activity of the state.

The principles of administrative proceedings in cases related to public service in Ukraine are disclosed as fundamental general and special (procedural-organizational, internal-service) principles of procedural conduct of participants in the judicial process of consideration and resolution of public disputes, the subject of which is the implementation of public service activities on the basis of which the conditions, grounds and procedures of administrative proceedings as a mechanism for the protection of public service are formed.

The peculiarities of the jurisdiction of administrative cases related to public service in Ukraine are that under the substantive jurisdiction of administrative courts, administrative cases related to public service in Ukraine are subject to district administrative courts; and territorial jurisdiction of administrative cases related to public service in Ukraine is decided by the general rule chosen by the plaintiff.

Procedural status of the parties in cases related to public service in Ukraine is characterized by the presence of general procedural legal personality and special legal personality, which includes the administrative and legal status of the parties as subjects of power, between which there were public relations in which between the plaintiff and the defendant (public servant and the subject of power in the status of employer) there was a public-dispute over the exercise of public servant's powers, which is considered and resolved in administrative proceedings.

Stages of administrative proceedings in cases related to public service in Ukraine are formed as a logically constructed procedural legislation and functionally directed set of procedural actions of the court and other participants in the trial, ending with a separate procedurally important decision for consideration and final decision of the

administrative case associated with the passage of public service in order to protect and restore the rights, freedoms and legitimate interests of the subject of power. Each separate stage of administrative proceedings in cases related to public service in Ukraine is described.

Evidence in administrative cases related to public service in Ukraine is by nature a cognitive activity and includes successive general stages (submission, provision, collection, research and evaluation), which collectively allows participants in administrative cases fair, comprehensive and timely to resolve a public law dispute related to the conduct of public service in administrative proceedings. The peculiarities of proving in administrative cases related to public service in Ukraine are revealed. The burden of proof in administrative cases related to public service rests with the defendant (subject of authority as an employer), while the plaintiff (public servant must fully substantiate their claims, which forms the proportionality of the burden of proof in administrative cases related to public service.

A comparative characterization of foreign experience of administrative proceedings in cases related to public service.

Directions for improving the legislation to improve the efficiency of administrative proceedings in cases related to public service in Ukraine, which should be aimed at legislative regulation of the transfer of cases by instance and subject jurisdictions in administrative proceedings, improving the institution of exemplary cases, solving the problem of "cassation filters" , resolving issues of contradiction and contradiction of the Supreme Court practice by introducing plenums on generalization of practice and its application, amendments to the procedure for dismissal of civil servants in connection with reinstatement in the civil service, extension of notice on dismissal of civil servants and special term to apply to the court in cases related to public service for up to two months.

Key words: administrative proceedings, evidence, dismissal, passage, public service, public servant, public law dispute, subject of power, status.